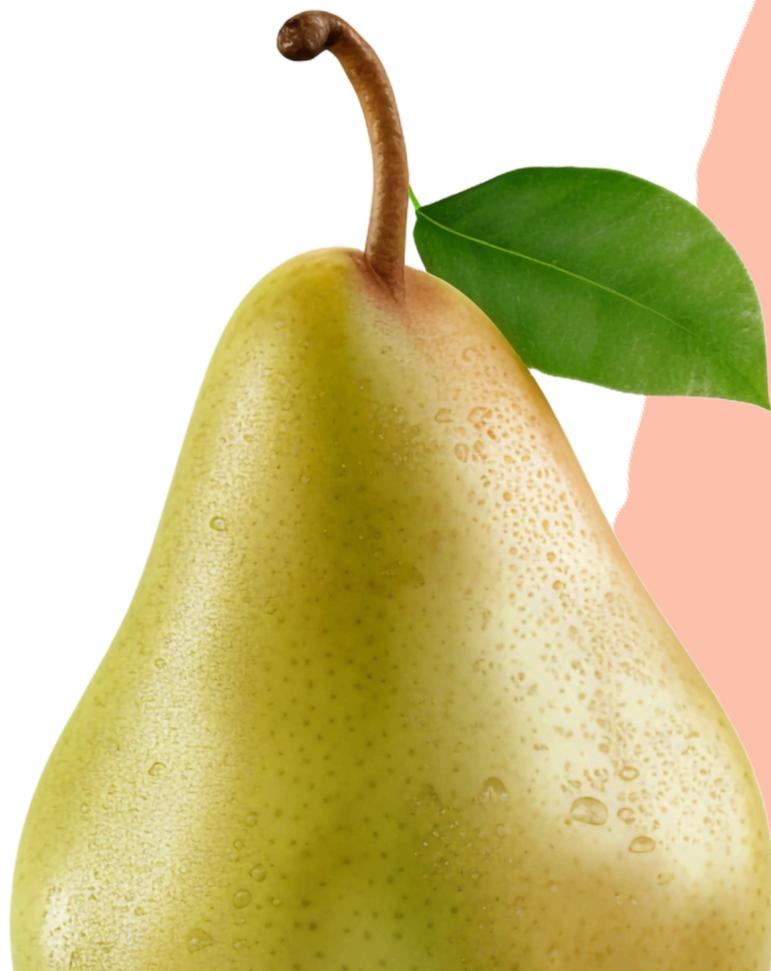

РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо організації фестивалів здорового харчування в громадах

Реформа шкільного харчування розпочалася у 2020 році з ініціативи першої леді України Олени Зеленської. Мета — забезпечити **рівний доступ усіх дітей до якісних і збалансованих шкільних обідів**, а також зробити культуру здорового харчування сталою частиною повсякденного життя дітей та їхніх родин.

Реалізація реформи стартувала в умовах пандемії COVID-19, а з початком повномасштабного вторгнення набула ще більшої ваги. У кризових обставинах питання безпечного та повноцінного харчування дітей стало не лише соціальним, а й стратегічним пріоритетом держави.

У межах четвертої стратегічної цілі реформи — формування культури свідомого вибору здорового харчування — у 2026 році передбачено **фокус на активній комунікації**.

Ключове завдання — популяризація принципів здорового харчування через відкриті, інтерактивні та публічні заходи в громадах, що залучають дітей, батьків і освітян до практичного досвіду та діалогу.

Щоб підтримати громади в організації таких подій і зробити процес підготовки простішим, Команда реформи підготувала **рекомендації щодо проведення фестивалів** здорового харчування. У документі — покрокові поради, приклади та **клікабельні матеріали**, які допоможуть вам спланувати й провести змістовний, цікавий і корисний фестиваль для дітей, батьків і освітян.

1. Мета проведення фестивалю

- **Платформа взаємодії:** об'єднати дітей, батьків, освітян, управлінців і локальний бізнес навколо теми здорового харчування. Забезпечити діалог, відповіді на запитання та відкритість процесів.
- **Підвищення довіри:** через демонстрацію харчоблоків, стандартів безпеки, оновленого обладнання та дегустації сформувати розуміння реальних змін.
- **Освітній ефект:** надати учасникам практичні знання, які вони зможуть застосовувати щодня — у школі та вдома.

2. Формати проведення

Формат обирається залежно від масштабу громади, інфраструктури та цільової аудиторії.

Інтерактивний форум

Поєднання експертного контенту з практичними активностями:

- панельні дискусії з управлінцями та експертами;
- демонстраційна шоу-кухня з приготуванням страв зі шкільного меню;
- відкриті Q&A-сесії для батьків;
- презентація результатів модернізації харчоблоків.

Такий формат доречний для обласних центрів та великих громад.

Сімейний батл / квест

Ігрова модель навчання, що передбачає командну участь дітей і батьків:

- виконання тематичних завдань;
- кулінарні виклики;
- теоретичні квизи;
- оцінювання експертним журі.

Формат підвищує залученість та дозволяє інтегрувати навчання у розважальний контекст.

Воркшоп для управлінців

Ключовою умовою системних змін є **управлінська позиція керівника**. Саме директор закладу освіти ініціює трансформації, формує команду та визначає пріоритети внутрішньої комунікації.

Рекомендуємо **Управлінню освіти і науки ОВА/громад** ініціювати та організувати короткий інформаційно-практичний воркшоп (60–90 хв), який поєднає стратегічний контекст реформи з прикладними управлінськими рішеннями для директорів закладів освіти, заступників директорів, відповідальних за організацію харчування.

Орієнтовні теми:

- здорове харчування як складова якості освіти, успішності учнів і безпечного середовища;
- інтеграція теми в річний план роботи закладу;
- використання комунікаційних інструментів (банери, соцмережі, дні відкритих дверей у шкільній їдальні тощо);
- обмін практиками між школами громади;
- короткий аудит: що вже реалізовано та що потребує посилення;
- визначення 3–5 конкретних управлінських кроків на найближчі шість місяців (наприклад: проведення відкритої дегустації для батьків, розміщення інформаційних матеріалів, організація тематичного уроку про здорове харчування тощо).

Такий формат спрямований не лише на інформування, а на **ухвалення конкретних рішень** і синхронізацію дій у межах громади.

Як основу для побудови воркшопу рекомендуємо взяти курс на Prometheus разом з швейцарсько-українським проектом DECIDE — **Ефективна організація харчування в закладі освіти**.

День відкритих дверей

Фокус на прозорості процесів:

- екскурсії модернізованими харчоблоками;
- демонстрація технологічного процесу приготування;
- пояснення принципів безпеки та якості;
- дегустація страв із чинного меню.

Формат особливо ефективний для роботи з батьками.

День здорового способу життя

Комплексна подія з кількома тематичними зонами:

- лекційний простір;
- зона рухової активності;
- кулінарні майстер-класи;
- інтерактивні дитячі станції.

Тривалість: 3–5 годин або повний день (у залежності від спроможностей громади)

3. Рекомендований склад спікерів

Доцільно формувати мультисекторальну команду:

- представники ОВА;
- керівники департаментів освіти та охорони здоров'я;
- директори закладів освіти;
- шеф-кухарі та кухарі шкільних їдалень;
- дієтологи та нутриціологи;
- амбасадори здорового способу життя;
- локальні інфлюенсери;
- проактивні батьки.

Залучення різних сторін підсилює довіру та демонструє спільну відповідальність.

4. Змістове наповнення

Базові знання

- принципи збалансованої тарілки та різноманітності раціону;
- КБЖВ та практичне пояснення поживної цінності;
- роль води в щоденному харчуванні;
- джерела вітамінів і мікроелементів;
- приклади збалансованих сніданків, обідів і перекусів.

Психологічний аспект

- ознаки розладів харчової поведінки;
- формування позитивного ставлення до їжі;
- етична комунікація без шеймінгу та фокусування на вазі;
- роль сім'ї у формуванні харчових звичок.

5. Робота з дітьми та батьками

- **Екскурсії на шкільну кухню:** демонстрація обладнання, умов зберігання продуктів, етапів приготування.
- **Освітні вікторини:** формат коротких тематичних раундів із призами.
- **Сімейні кулінарні конкурси:** приготування або складання збалансованої тарілки з визначених інгредієнтів.

Квести:

- складання меню на день;
- розподіл продуктів за групами;
- співставлення продуктів і вітамінів;
- аналіз етикеток продуктів.

6. Ресурси та джерела

Для підготовки контенту рекомендується використовувати матеріали:

Соцмережі Команди реформи: [Facebook](#), [Instagram](#)

Сайт: [Знаймо](#)

Посібник з комунікації для громад

Банери — готові інформаційні [матеріали для друку](#) та розміщення в освітніх просторах.

!! Якщо банери ще не використовувалися у вашому закладі, рекомендуємо роздрукувати та розмістити їх напередодні фестивалю.

Курси на EdEra разом з UNICEF Ukraine:

- [Онлайн-курс для вчителів про здорове харчування дітей 1-4 класів](#)
- [Основи здорового харчування для учнів 5-9 класів](#)

Курс на **Prometheus** разом з швейцарсько-українським проектом **DECIDE:**

- [Ефективна організація харчування в закладі освіти](#)

7. Практичні кейси

Фестиваль у Хмельницькому

<https://surl.li/jcsthw>

Фестиваль «School Food Fest: Healthy з корінням» у Хмельницькому став прикладом поєднання традицій Поділля із сучасними стандартами шкільного харчування. Подію провели в кулінарному хабі на базі Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг, де вже навчаються шкільні кухарі в межах реформи.

У програмі — приготування оновлених традиційних страв, презентація сучасного меню та спільні кулінарні активності дітей і батьків.

Форум на Дніпропетровщині

<https://surl.li/dsvskt>

Форум «Здорове харчування — свідомий вибір кожного» реалізовано у форматі змагання між командами дітей і батьків. Програма включала відеовізитки, квізи, кулінарні батли та презентацію родинних рішень для щоденного меню. Ігровий підхід забезпечив глибоке засвоєння знань і високу залученість.

Форум на Сумщині

<https://surl.li/austfc>

Форум «Смак змін: сучасні підходи до організації шкільного харчування» поєднав теоретичні дискусії з демонстрацією модернізованих харчоблоків і дегустаціями. Учасники мали змогу побачити практичне впровадження стандартів та оцінити переваги нового обладнання.

Громади можуть адаптувати ці формати відповідно до власних ресурсів і цільової аудиторії.

8. Організаційні рекомендації

- передбачити зонування простору (лекційна, дитяча, кулінарна, інформаційна);
- забезпечити наочні матеріали (інфографіку, демонстраційні макети);
- дотримуватися санітарних вимог під час дегустацій;
- організувати фото- та відеофіксацію події;
- залучати локальний бізнес як партнерів;

Підказки щодо локації проведення:

- профтехи/кулінарні хаби
- опорні школи
- будинки культури/мистецькі школи

Масштаб і охоплення

Фестиваль доцільно розглядати не як разову подію, а як інструмент довгострокових змін із потенціалом масштабування на рівні всієї громади та залучення максимально широкого кола закладів освіти.

Поетапне розширення формату

На наступних етапах розвитку ініціативи доцільно передбачити інтерактивні формати взаємодії між закладами освіти, зокрема дружні кулінарні або тематичні батли між школами, що сприятимуть підвищенню залученості учнів і популяризації принципів здорового харчування.

Баланс теорії та практики

Програма фестивалю має поєднувати інформаційно-просвітницькі компоненти (лекції, презентації, дискусії) із практичними активностями (майстер-класи, демонстрації, інтерактивні зони), що забезпечує краще засвоєння знань і формування практичних навичок.

9. Залучення Команди реформи шкільного харчування

Громадам рекомендується залучати Команду реформи шкільного харчування до організації фестивалів як експертну підтримку.

Формати залучення:

- спікери та модератори — участь у панельних дискусіях, презентаціях результатів реформи, роз'яснення стандартів та підходів;
- експертна участь — консультації щодо змістового наповнення заходу, формування програми, добору тем і форматів;
- методична підтримка — рекомендації з організації події, використання айдентики, підготовки інформаційних матеріалів;
- інформаційна підтримка — можливість висвітлення події на національних ресурсах реформи.

Розподіл ролей

Команда реформи шкільного харчування залучається до фестивалів як експертний партнер, що підсилює якість змісту, відповідність події загальній стратегії реформи та інтеграцію локальних ініціатив у національний контекст змін.

Водночас організаційна відповідальність і виконання операційних завдань залишаються за територіальною громадою / визначеним локальним організатором.

Зона відповідальності громади (локального організатора):

- загальна координація підготовки та проведення події, формування оргкомітету та відповідальних осіб;
- локація, логістика, технічне забезпечення (сцена/звук/екран/світло), безпекові та дозвільні питання;
- запрошення учасників і партнерів на місцевому рівні (школи, батьківська спільнота, бізнес, медіа), робота з підрядниками;
- формування бюджету заходу та забезпечення фінансування/співфінансування (за потреби), закупівлі та договори;
- операційна реалізація програми на місці (реєстрація, таймінг, супровід спікерів, волонтери/персонал);
- підготовка та розповсюдження локальних комунікаційних матеріалів і запрошень (за узгодженими рекомендаціями).

Зона підтримки Команди реформи:

- консультації щодо концепції та змістового наповнення (ключові меседжі, теми, рекомендовані формати активностей);
- рекомендації щодо структури програми, панельних дискусій, логіки блоків та фокусів відповідно до стратегії реформи;
- участь представників Команди як спікерів/модераторів за попереднім погодженням (за наявності можливості в календарі);
- методичні рекомендації щодо використання айдентики реформи та підготовки інформаційних матеріалів;
- інформаційна підтримка через національні ресурси реформи (за умови завчасного погодження й надання матеріалів від громади).

Принцип взаємодії:

Просимо громади завчасно інформувати Команду про орієнтовні дати, формат і коротку концепцію заходу (не менше ніж за 3–4 тижні), щоб узгодити можливі формати експертної участі, забезпечити якісну підготовку та уникнути накладання з іншими подіями.

10. Використання візуальної айдентики реформи

Під час організації фестивалів здорового харчування громади мають обов'язково використовувати офіційну візуальну айдентика реформи шкільного харчування. Це забезпечує впізнаваність ініціативи, єдність комунікації та підсилює довіру до події.

Що необхідно врахувати:

- фірмова кольорова палітра — для оформлення сцени, фотозон, поліграфії та презентацій;
- графічні елементи та патерни — у друкованих і цифрових матеріалах;
- коректне розміщення логотипу реформи — на всіх матеріалах та у візуальному просторі заходу.

Брендбук реформи шкільного харчування доступний [за посиланням.](#)

✓ 11. Довідник посилань

Соцмережі Команди реформи:

- Facebook: <https://surl.li/obrtah>
- Instagram: <https://surl.li/aowive>

Сайт Знаймо: <https://surl.li/mbbjoa>

Банери для друку: <https://surl.li/jeqiie>

Курси:

- Онлайн-курс для вчителів про здорове харчування дітей 1-4 класів: <https://surl.li/qvmjlv>
- Основи здорового харчування для учнів 5-9 класів: <https://surl.li/bunsnt>
- Ефективна організація харчування в закладі освіти: <https://surl.li/qoodjc>

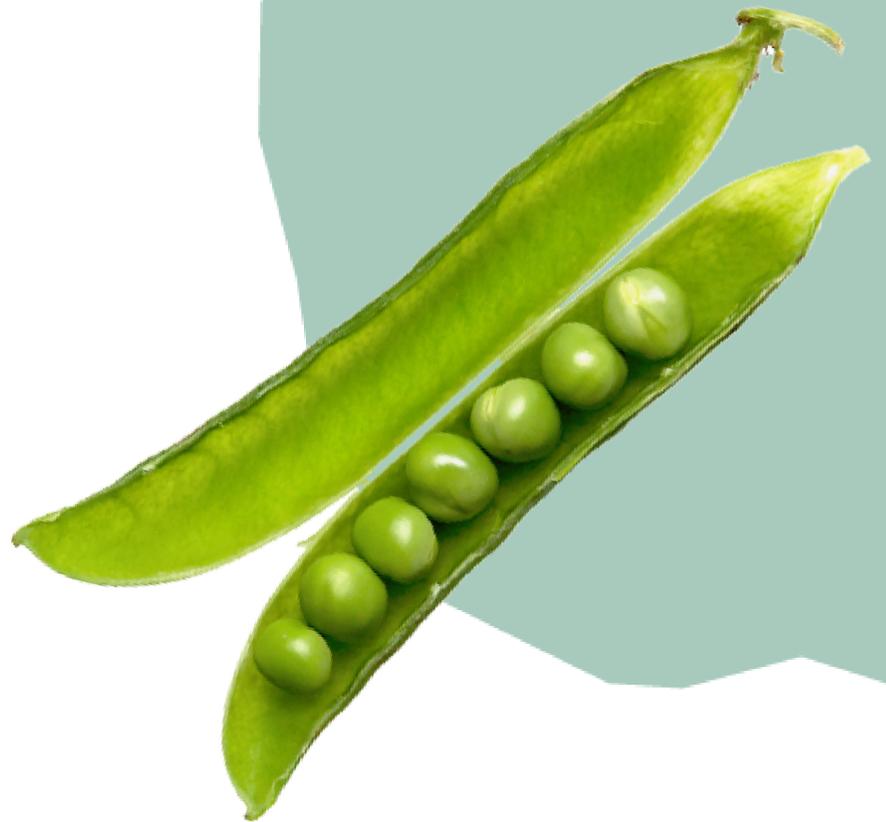
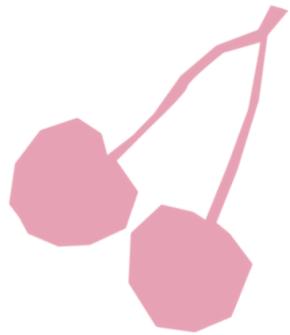
Брендбук реформи шкільного харчування:
<https://surl.li/djomln>

Заставки для екранів та відео для використання:
<https://surl.li/hvytwm>

Посібник для громад з комунікації здорового харчування та проведення тематичних заходів: <https://surl.li/ixbrdx>

**Бажаємо успішної реалізації
фестивалів та дякуємо за вашу
участь у формуванні культури
здорового харчування!**

Контактна особа:

Головна комунікаційниця
Команди реформи шкільного харчування

Ольга Залізницька

**o.zaliznytska@snr.org.ua
+380735109059**